

KLASSA Användarforum #7

Zoom, 2025-03-12

Välkomna till det sjunde användarforumet!

Att tänka på under dagen

- Ingen sekretess
- Ljud och bild
- Frågor i chatten
- Speaker view/pin video
- Stanna kvar i mötet

Agenda

09:00 - Inledning - *Jonas Nilsson*

09:05 - Finansiering för högre utvecklingstakt - *Lotta Nordström*

09:35 - KLASSA 5.0 - *Thomas Nilsson*

10:10 - Paus - sträck på benen

10:20 - KLASSA 5.0 - *Thomas Nilsson*

10:50 - Paus - sträck på benen

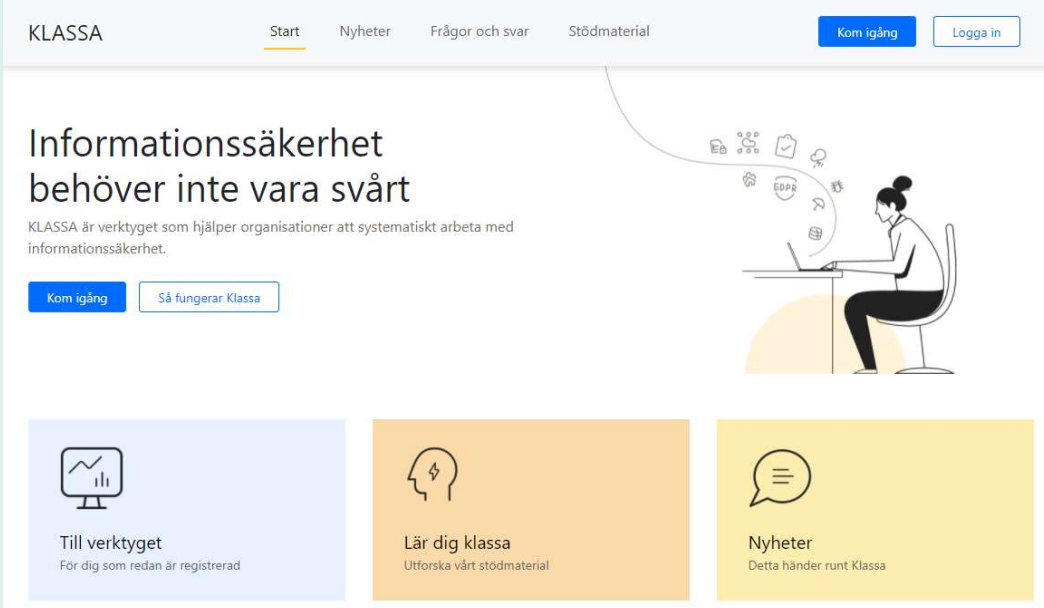
11:00 - KLASSA 5.0 - *Thomas Nilsson*

11:30 - Forum och releaseplan - *Jonas Nilsson*

12:00 - Avslut

Vad har hänt sedan sist?

- Dölj raderade organisationer
- Längre texter i riskanalyser
- Automatisk borttagning från riskanalyser
- Hantering av långa e-postadresser
- **Riskanalysmodulen**
- Påbörjat översyn av kravkatalogen
- PUB-avtal under framtagning

KLASSA

Start Nyheter Frågor och svar Stödmaterial

Kom igång Logga in

Informationssäkerhet behöver inte vara svårt

KLASSA är verktyget som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet.

Kom igång Så fungerar Klassa

Till verktyget
För dig som redan är registrerad

Lär dig klassa
Utforska vårt stödmaterial

Nyheter
Detta händer runt Klassa

Utbildning

Genomförda utbildningstillfällen:

- 11 september
- 1 oktober
- 6 november
- 4 december
- 16 december
- 14 januari
- 30 januari
- 12 februari
- 25 februari

27 Mars	🕒 09:00 - 12:00	● 20 platser kvar	Anmäl nu
29 April	🕒 09:00 - 12:00	● 30 platser kvar	Anmäl nu
19 Maj	🕒 13:00 - 16:00	● 30 platser kvar	Anmäl nu
10 Juni	🕒 09:00 - 12:00	● 30 platser kvar	Anmäl nu

Användare av KLASSA 4.0

410 organisationer:

- Kommuner
- Regioner
- Kommunala bolag
- Statliga myndigheter
 - T.ex. IVO, Skatteverket och SJ
- Övriga organisationer
 - T.ex. SKR och Adda

4 803 användare!

Finansiering för högre utvecklingstakt

Lotta Nordström

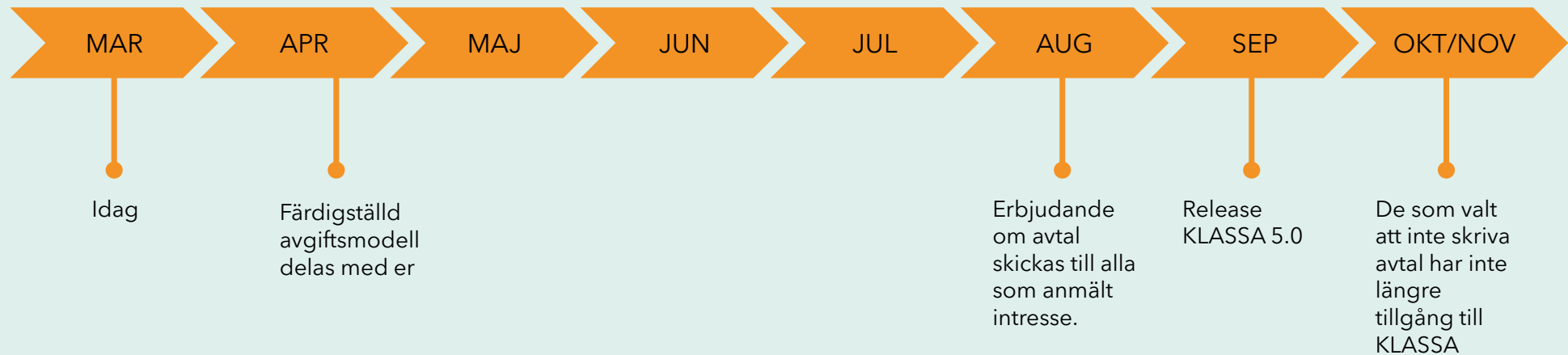
Olof Lönnroth

Finansiering

- Adda kommer formellt att ta över KLASSA i samband med att KLASSA 5.0 lanseras
- Fortsatt utveckling kommer att ske i nära samarbete mellan SKR och Adda. Ökad utvecklingstakt där SKR står för expertkunskap och Adda för kompetens inom utveckling och försäljning av produkter och tjänster.
- SKR arbetar just nu tillsammans med medlemsorganisationerna fram en enhetlig modell för finansiering av medlemstjänster. Denna kommer även styra KLASSA:s avgifter.
- Vi arbetar utifrån att kommuner och regioner inledningsvis bör få en lägre avgift än andra organisationer som kompensation för tidigare finansiering via medlemsavgiften.
- Avgifterna kommer gott och väl tillåta användning av KLASSA i flera år utan att överskrida direktupphandlingsgränsen (den lägre).

Vad händer nu?

Preliminär plan!

Anmäl intresse redan nu!

- Vi vill redan nu sondera hur många av er som har för avsikt att fortsätta använda KLASSA när det blir avgiftsfinansierat.
- Vi vill också gärna veta hur många av er som är intresserade av att testa KLASSA 5.0 on-prem.
- Återkoppla ert intresse på klassa@skr.se

Frågor och svar

KLASSA 5.0

Thomas Nilsson

Detaljerad agenda för de kommande avsnitten

- De regulatoriska processerna, klassning, kontinuitetsanalys (BIA) – 15 min
- Grupparbete (svara på Menti) – 10 min
- Reflektioner (redovisa Menti) – 10 min

De regulatoriska processerna, klassning & kontinuitetsanalys

Thomas Nilsson

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

 Energimyndigheten

FORMAS

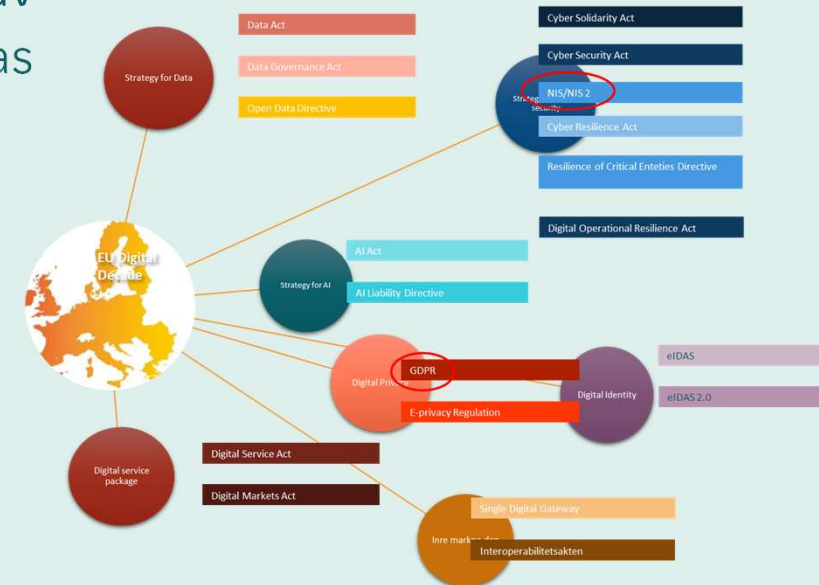
Strategiska
innovations-
program

Det är stor skillnad på nu och då

- Idén till KLASSA föddes 2010 i kölvattnet av de [16 principerna för samverkan](#)
 - En princip var att klassificera och värdera information på ett likartad sätt
 - Det var då oklart hur resultatet skulle omsättas i faktiska säkerhetskrav
- En kravmatris som tillämpades på systemnivån togs fram 2012 vilket var fröet till KLASSA som lanserades av SKR (SKL) 2014
 - Utgångspunkten var en gemensam konsekvensskala från SiS/MSB
- Målgruppen för KLASSA var ursprungligen systemförvaltaren eller motsvarande
- Ingen större reglering med avseende på informations- och cybersäkerhet

KLASSA 5.0 anpassas till ökad reglering

- En stor mängd reglering på området med olika krav
 - En mer ledstångsliknande approach eftersträvas
 - En flexibel förmåga att addera ny reglering
- Gränsöverskridande riskhantering underlättas
 - Olika fokusområden kan samordnas
- Målbilden är att tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder påförs och att det är hållbart över tid även med ny reglering

Övergripande och en verksamhetsnära nivå

Organisationsövergripande

KLASSA 5.0 är ett stöd i det övergripande informations- och cybersäkerhetsarbetet som även förenklar det mer verksamhetsnära informations- och cybersäkerhetsarbetet

Verksamhetsnära

KLASSA 5.0 är ett stöd i det verksamhetsnära informations- och cybersäkerhetsarbetet som bidrar till att rätt tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder påförs och att det är hållbart över tid även med ny reglering

Säkerhetsåtgärder

Samordnat regulatoriskt metodstöd i KLASSA 5.0

Stöd i det övergripande
arbetet i organisationen

Stöd i analysen av
verksamhetsprocessen

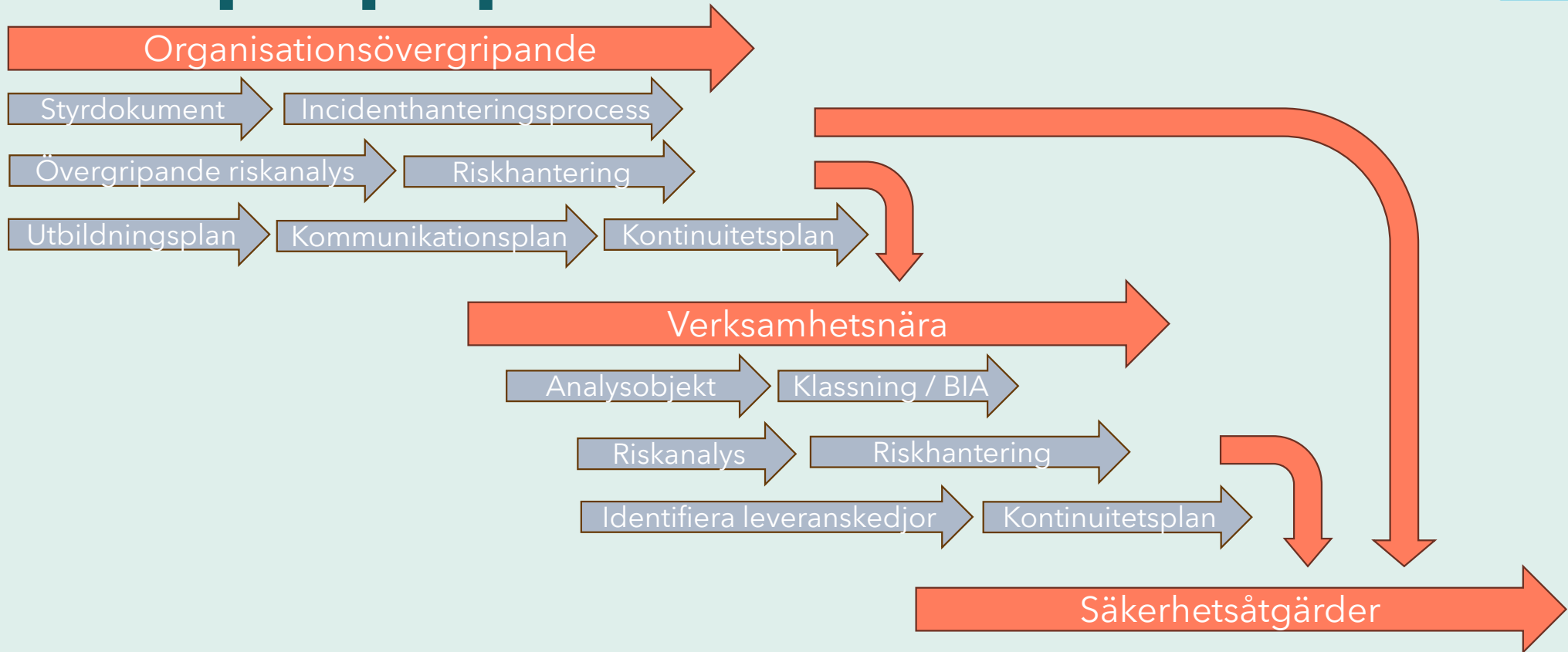
Handlingsplan och
kravunderlag

Grundkatalog med
riskhanteringsåtgärder
enligt NIS2 art
21.2

Stöd att addera
sektors-
specifika
krav, ex IoT

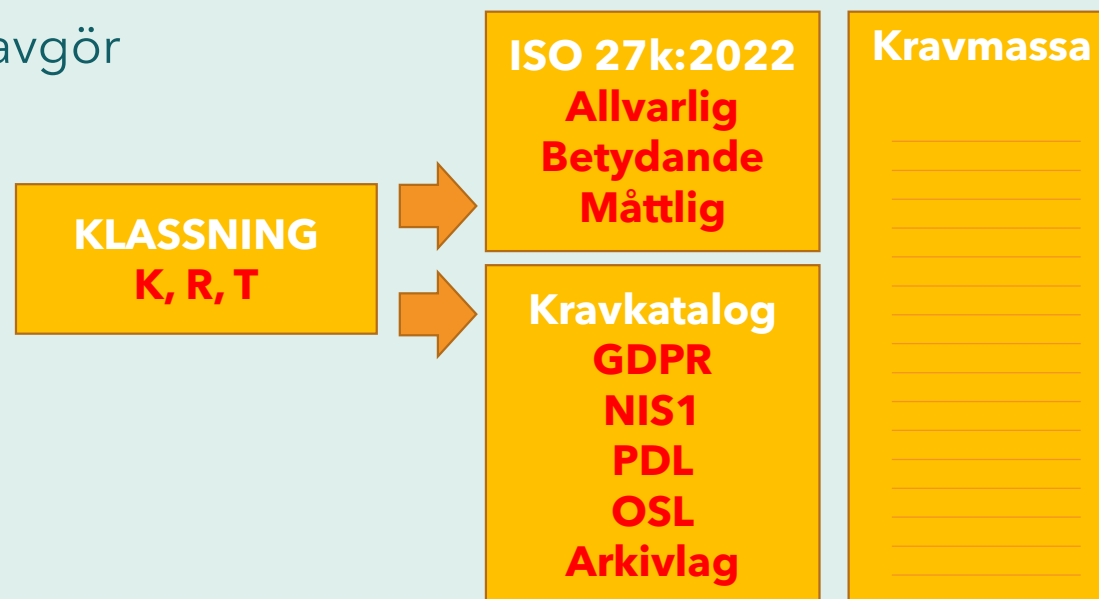
Stöd att addera egna
mer detaljerade krav

Exempel på processflöden

Klassisk KLASSA

- Svaret på informationsklassningen avgör krav och kravnivå ur perspektiven:
 - Konfidentialitet (K)
 - Riktighet (R)
 - Tillgänglighet (T)
- Nivåer:
 - Måttlig (1)
 - Betydande (2)
 - Allvarlig (3)

KLASSA 5.0 är helt kompatibel med KLASSA 4.0

- I processflödet **Verksamhetskrav** kommer frågan om informationsklassning att ställas som tidigare:
 - Konfidentialitet (K)
 - Riktighet (R)
 - Tillgänglighet (T)
- KLASSA 5.0 har ett färdigt processflöde helt likt KLASSA 4.0
 - Perspektiven, nivåerna och uttrycken är, om så önskas konfigurerbara
 - Även effekten av svaren, om så önskas

KLASSNING
K, R, T

Kravkatalog(er)
NIS2 art 21.2

Kravmassa

Hur stor flexibilitet ska KLASSA 5.0 ha här?

- Bör det vara möjligt för organisationen:
 - att välja fler perspektiv än KRT?
 - att beskriva och exemplifiera nivå?
 - att själv koppla KRT till krav?
- Finns det en risk att den normerande effekten klingar av om alla gör på sitt sätt?

KLASSNING
K, R, T

Kravkatalog(er)
NIS2 art 21.2

Kravmassa

Hur stor flexibilitet ska KLASSA 5.0 ha här?

- Är kraven som följer av NIS2 art 21.2 lägsta nivån?
 - Minskar behovet av koppling av krav till KRT?
 - Är det regulatoriska "hantverket" och riskanalyserna mer styrande sett över tid?

KLASSNING
K, R, T

Kravkatalog(er)
NIS2 art 21.2

Kravmassa

Kontinuitetsanalys

- Kontinuitetsanalys (Business Impact Analysis, BIA) är en central del av kontinuitetsplanering och används för att identifiera, bedöma och prioritera verksamhetens kritiska processer, system med mera.
- I processflödet **Verksamhetskrav** kan, om så önskas, frågor om BIA ställas:
 - Den maximala tid en process eller ett system kan ligga nere, dvs vad klarar verksamhetens kontinuitetsplan - Recovery Time Objective, RTO
 - Den maximala förlusten av data, dvs hur gammal information tål verksamheten återställs - Recovery Point Objective, RPO

Kontinuitet (BIA, Business Impact Analysis)

- Utöver RTO (Recovery Time Objective) och RPO (Recovery Point Objective) finns behovet av fånga fler tidsparametrar? Exempelvis:
 - Den tidpunkt där verksamheten inte överlever längre - MTD (Maximum Tolerable Downtime). Uttrycks även som MTO (Maximum Tolerable Outage)
 - Den tid det för verksamheten att återställa processen när systemet är igång - WRT (Work Recovery Time)

Sammanfattande mentifrågor

- Klassisk KLASSA:
 - Bör det vara möjligt:
 - att välja fler perspektiv än KRT?
 - att beskriva och exemplifiera nivå?
 - att själv koppla KRT till krav?
 - Finns det en risk att den normerande effekten klingar av om alla gör på sitt sätt?
 - Är NIS2 art 21.2 lägsta kravnivån?

Sammanfattande mentifrågor

- Underlag för kontinuitetsplanering (BIA):
 - Bör kontinuitetsanalys vara valfritt?
 - Räcker det med RPO och RTO?
 - Vilka eventuellt andra tidsparametrar är av värde?
 - Vad är viktigt att fånga i övrigt här?

IdP, SSO och federation

Thomas Nilsson

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

 Energimyndigheten

FORMAS

Strategiska
innovations-
program

KLASSA 5.0 anpassas till den federativa modellen

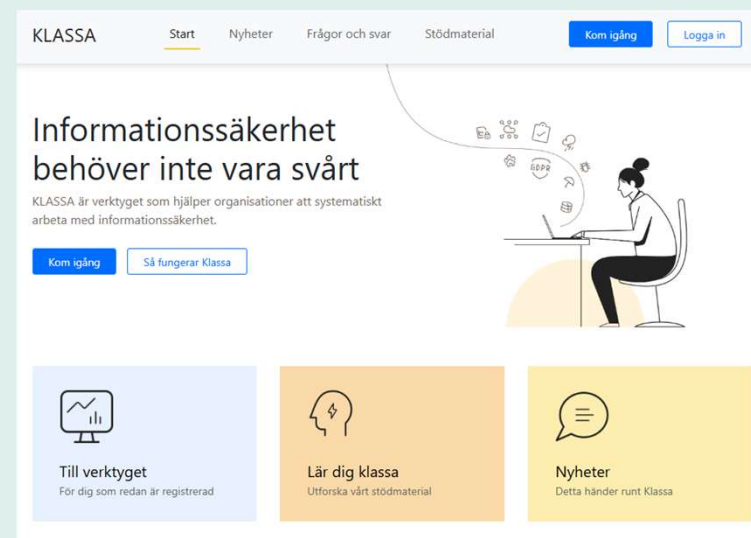
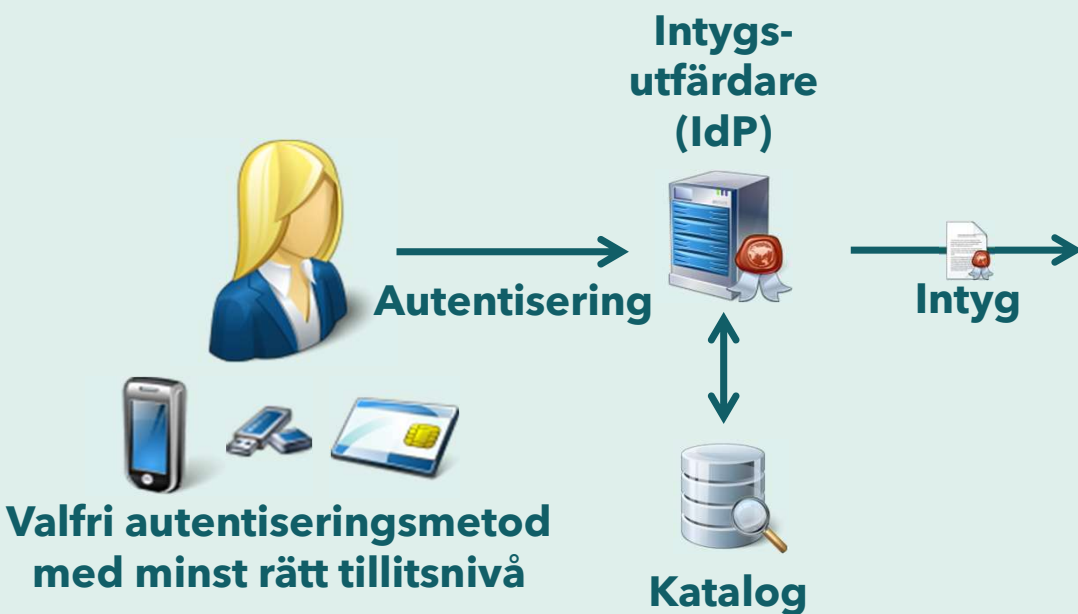
- KLASSA 4.0 har en egen användardatabas med lösenord och stöd för SMS-autentisering
- KLASSA 5.0 får förmågan att konsumera SAML, och på sikt OIDC, från en intygsutfärdare (IdP) i enlighet med referensarkitekturen för identitet och åtkomst från SKR-koncernen
 - Det innebär att autentiseringsmetodik inte byggs in i KLASSA 5.0
- Inledningsvis hanteras enbart identitet, men KLASSA 5.0 anpassas till att kunna hantera behörighet som kan realiseras när Digg, SKR, Inera, eHM med flera enats om behörighetsmodellen (Ena)

Referensarkitektur för Identitet och åtkomst

Utformning av IT-stöd för säkerställd identitet och åtkomst till rätt information vid rätt tillfälle, inom och mellan organisationer

Revision B

Den federativa modellen

Sammanfattande mentifrågor

- Tillit:
 - Vad är rätt tillitsnivå för åtkomst?
 - Bör det krävas godkända e-leg?
 - Bör alla godkända e-leg accepteras?
 - Bör Klassa anslutas till en federation?
 - Vilken, vilka?
 - Bör behörigheten administreras i KLASSA eller bör det styras från den egna katalogen?

Sammanfattande mentifrågor

- Teknik:
 - Är det rätt att SAML prioriteras före OIDC?
 - Bör SSO tillåtas vid inloggning?
 - I en federation, bör anvisningstjänsten användas, eller bör KLASSA ha en egen anvisningsfunktion för att välja rätt IdP?
 - Exempelvis med en URL likt <https://klassa.se/ekero>
 - Bör det vara någon skillnad på förmågan i tjänsten och när KLASSA körs on-prem?

Vilka är behoven för ett API?

Thomas Nilsson

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

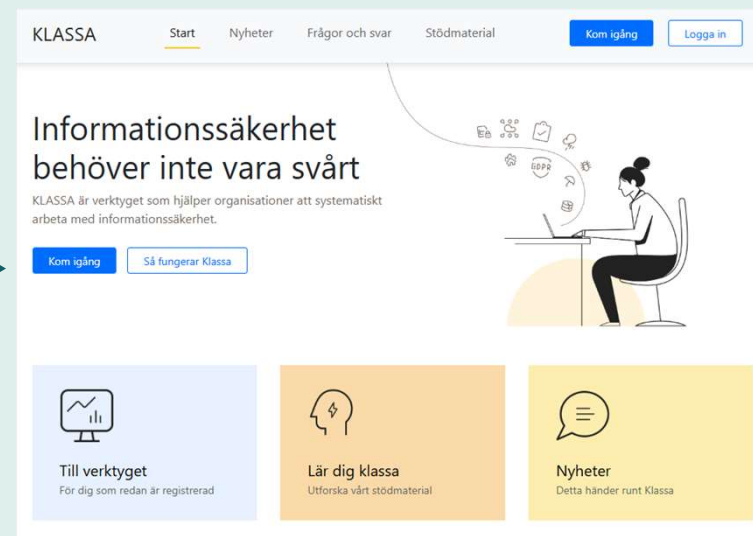
 Energimyndigheten

FORMAS

Strategiska
innovations-
program

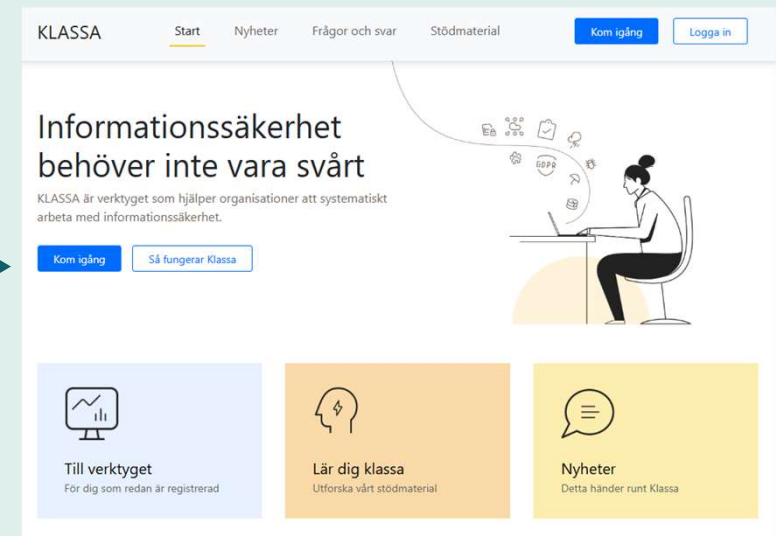
Önskemål har väckts om ett API till KLASSA

- Det finns information i KLASSA om processer/informationstillgångar/system:
 - Beskrivningar
 - Informationsklassificeringar
 - Handlingsplaner
 - Status
 - Upphandlingskrav
- Det finns en eller flera kravkataloger i KLASSA

Sammanfattande mentifrågor

- Vilket behov ska ett API lösa?
- Är behovet att läsa och/eller att skriva?
- Vad önskas för typ av API?
 - REST, SOAP, import/export
- Hur bör autentisering ske?
- Bör åtkomst även behörighetsstyras?
 - Hur bör det ske?
- Bör det vara skillnad i tjänsten och i on-prem?

Forum och releaseplan

Jonas Nilsson

Forum

- **Expertgruppen** är begränsad till åtta (8) namngivna experter från användande organisationer
- KLASSA:s styrgrupp bestämmer vilka som utgör KLASSA:s expertgrupp.
- Ansvarar t.ex. för utformning av metodik och innehåll i kravkataloger.

Forum

- **Användarforum** består av samtliga medlemmar har en plats i KLASSA användarforum
 - Rådgivande för KLASSA:s utveckling
 - Prioritering och omfattning
 - Källkoden utvecklas av upphandlade utvecklingsresurser

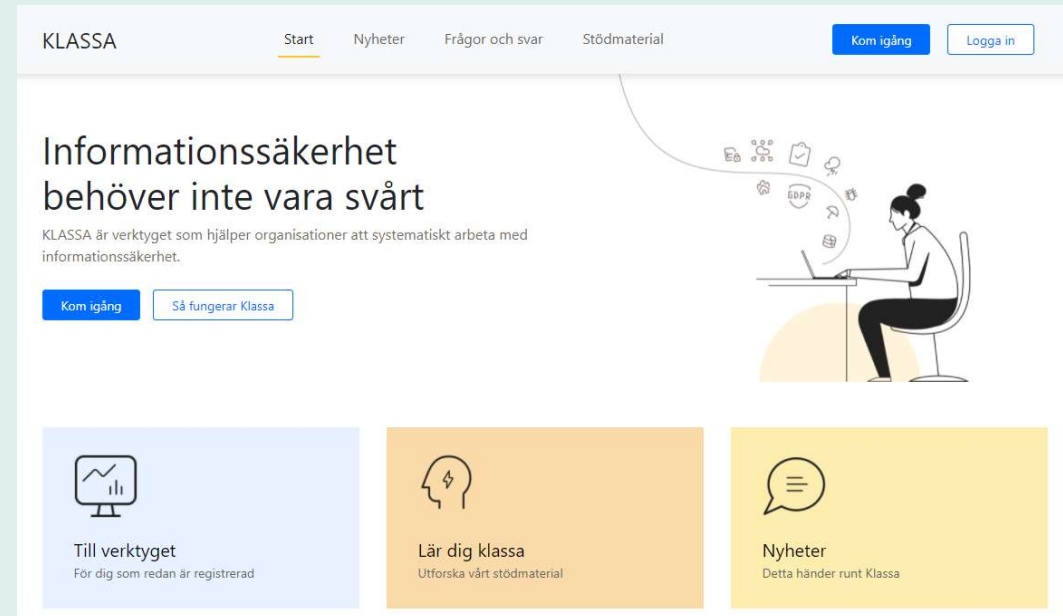
Forum

- **Referensforum** består av medlemmar som vill vara med och testa ny funktionalitet i KLASSA.
- Ny grupp!

Releaseplan för KLASSA

- Klassa 5.0 innehåller samtliga funktioner från Klassa 4.0, men med moderniserad arkitektur.

The screenshot shows the KLASSA website homepage. At the top, there is a navigation bar with the text 'KLASSA' on the left, and links for 'Start', 'Nyheter', 'Frågor och svar', and 'Stödmaterial' in the center. On the right side of the navigation bar are two buttons: 'Kom igång' (highlighted in blue) and 'Logga in'. Below the navigation bar is a main heading: 'Informationssäkerhet behöver inte vara svårt'. Underneath this heading is a short paragraph: 'KLASSA är verktyget som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet.' Below the text are two buttons: 'Kom igång' (blue) and 'Så fungerar Klassa' (white with blue border). To the right of the text is an illustration of a person sitting at a desk with a laptop, with various icons (like a document, a checkmark, a gear, and a person) floating around them. Below the main content area are three colored boxes: a light blue box with a monitor icon and the text 'Till verktyget För dig som redan är registrerad'; an orange box with a lightbulb icon and the text 'Lär dig klassa Utforska vårt stödmaterial'; and a yellow box with a speech bubble icon and the text 'Nyheter Detta händer runt Klassa'.

Releaseplan för KLASSA

- Nya funktioner i KLASSA 5.0:
 - Mer detaljerade frågor som resulterar i träffsäkrare krav.
 - Möjlighet att skapa krav som är skräddarsydda för organisationen.
 - Stöd för installation i egen driftmiljö (on-prem)
 - Vid en ny kravkatalog finns möjlighet att uppdatera de informationstillgångar som påverkas - man behöver inte "kasta och börja om". (detta gäller Klassa 5.0 -> 5.x)
 - Personanpassad "att göra"-lista som visar vilka ärenden man är ansvarig för.

Releaseplan för KLASSA

- Kommande funktioner i KLASSA 5.X:
 - Publikt API för datahämtning och -modifiering
 - Exportfunktion för organisationsöverskridande samarbeten
 - Skräddarsydd startsida för organisationen

Sammanfattande mentifrågor

- Forum:
 - Tänker vi rätt med de olika forumen?
 - Saknas det något forum?
- Releaseplan:
 - Är det rätt funktionalitet i KLASSA 5.0?
 - Vilken funktionalitet saknar ni i KLASSA 5.0?
 - Vilken funktionalitet vill ni se i KLASSA 5.X?

Summering

Jonas Nilsson och Thomas Nilsson

Användarforum #8

- Nästa användarträff sker på Digitaliseringsdagarna i Mölndal den 12-14 maj.
 - Den 13 maj har vi två pass!
- **Anmäl er!**

Informationssäkerhet behöver inte vara svårt

KLASSA är verktyget som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet.

[Kom igång](#)

[Så fungerar Klassa](#)

Till verktyget

För dig som redan är registrerad

Lär dig klassa

Utforska vårt stödmaterial

Nyheter

Detta händer runt Klassa

Tack!

klassa@skr.se